

Avstrijski konzul Nuber iz New Yorka zapleten v zaroto.

SPOPADI NA VZHODNEM BOJIŠČU.

RUSI ZAČELI ZAPUŠČATI KIJEV.

NEMCI POROČAJO, DA NEPRESTANO ZMAGUJEJO, TODA NJIHOVI USPEHI SO LE MALENKOSTNI. — RUSKA ZMAGA PRI TARNOPOLU. — NEMCI DEMENTIRAJO. — POSVETOVANJE MED GRŠKIM KRALJEM KONŠTANTINOM IN MINISTRSKIM PREDSEDNIKOM VENIZELOSOM. — ANGLEŠKI ZRAKOPLAVCI NAD SMIRNO. — BOLGARSKA BO OSTALA NEVTRALNA. — RUSKA DUMA. — POGODBA MED TURŠKO IN BOLGARSKO.

Nemško poročilo.

Berlin, Nemčija, 10. septembra. Iz glavnega stana nemške armade poročajo:

V bojih vzhodno od Friedrichstadta in Vilkomira smo vjeli kakih sto ruskih vojakov. Položaj med Baltičkim morjem in med reko Njemen je neizpremenjen. Pri Skidelu se boji še vedno nadaljuje. Višine pri Kieski smo zavzeli z naskokom.

Armada generala Mackensena prodira proti železniški progi Kiosov-Kobrin.

Na jugovzhodnem bojišču je položaj neizpremenjen.

Ruska poročila so neresnična.

Berlin, Nemčija, 10. septembra. Odkar je stopil ruski car na čelo armade, prihajajo v glavno mesto Rusije neprestano poročila o velikih zmagah. Sedaj se je dognalo, da so vse te vesti gole izmišljotine. Uradno nemško poročilo se glasi:

Car bi rad prevaril svoje ljudstvo, da bi ne nastala v deželi revolucija. Zmaga pri Tarnopolu je bila ravnotaka, kakor zmaga pred Rigo. V obeh slučajih so bili Nemci, ne pa Rusi zmagovali.

V torek so koncentrirali Rusi pri Tarnopolu precej močno armado, ki je imela nalogo zapoditi Avstrijce in Nemce v beg. Vsi poskusi so se Rusom izjalovili. Proti večeru so se morali namreč umakniti v svoje dobro utrjene postojanke.

Dunajsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 10. septembra. Avstrijsko vojno ministrstvo naznaja:

Rusi, ki so nas napadli pri Rovnu, so se morali umakniti. Pri Tarnopolu smo odbili vse sovražniške napade. Ob reki Seret in v Besarabiji vlada mir.

Rusi zapuščajo Kijev.

Petrograd, Rusija, 10. sept. — Avstrija je začela ob rumunski meji koncentrirati veliko armado, s katero namerava od juna prodirati proti severu. Če ji ne bo Rumunska dovolila prosto pot skozi svoje ozemlje, ji bo napovedala vojno. Žujo se bo zgodilo ravno tako, kakor se je zgodilo z Belgijo v začetku vojne.

Rusi so začeli zapuščati mesto Kijev.

K padcu Grodna.

Berlin, Nemčija, 10. septembra. Neki tujak, ki list je priobčil za kasnelo poročilo svojega vojnega poročevalca dr. Stefana Steinera. Poročilo se tiče padca mesta Grodna in se glasi:

Inženirjem se je zdelo potrebno prepustiti nekaj starih utrdb sovražniku, dočim so med tem ostale popravljali oziroma gradili nove. Mesto Grodna je postalo v teku nekaj dni zelo močna trdnjava. Če bi jo Rusi energično branili, bi se danes stala. Rusi so imeli na razpolago samo 300 topov, vse drugo so pa še pravočasno spravili v Osove.

Nikolaj Nikolajevič.

Rim, Italija, 10. septembra. General Corsi piše v "Tribuni": Ruski veliki knez Nikolaj Nikolajevič je bil premalo energičen, da bi zamogel zapovedovati taki armadi, kakor je ruska. Če bi bil samo bolj odločen, bi se Rusi nikdar pristavili.

Ustaja v Indiji.

London, Anglija, 10. sept. — Poročila, ki govorijo o položaju v Indiji, so zelo pomanjkljiva. Iz vseh se pa da sklepati, da je situacija veliko bolj resna, kakor se je dosedaj mislilo. Na meji Indije in Afganistana se je spopadlo 10 tisoč ustašev z angleškimi četami. ki jim niso mogle biti kos. Angleži so se z velikimi izgubami umaknili. Neko drugo poročilo pravi, da so bili ustaši popolnoma poraženi.

Spopadi na meji.

Niš, Srbija, 10. septembra. — O bojih med avstrijsko armado in srbskimi četami, je bilo danes sledeče uradno objavljeno:

Avstrijci so začeli 7. in 8. avgusta utrjevati levi breg reke Donave. Mi smo to še pravočasno opazili in jih pregnali. Skoraj vse utrdbe, ki so jih napravili, so razdejane.

Stališče Grške.

Atene, Grško, 10. septembra. — Konferenca, ki se je začela danes med kraljem Konstantinom in ministrskim predsednikom Venizelosom, bo najbrže dolgo trajala. Po tej konferenci bo grška vlada uradno izjavila, kakšno stališče namerava zavzeti.

Diplomatična zastopnika Avstrije in Nemčije sta prepričana, da se bo to posvetovanje ugodno končalo za obe centralni državi, dočim je vojna stranka mnenja, da se bo Grška pridružila zaveznikom, češ, da ima samo od njih pričakovati dobiček.

Ruski kabinet.

Petrograd, Rusija, 10. sept. — Sedanjemu ruski kabinetu bo kmalo odstopil. Poljedelski minister Krivosin se pogaja z moskovskim industrijskim, pa tudi ostali ministri si poskušajo dobiti pri strankah kolikor mogoče upliva. Dosedaj še nikdo ne ve, če bo vlada razpustila duma ali ne. Poslanci bi vložili v tem slučaju oster protest. Vsi so prepričani, da bi pretela Rusiji velika nevarnost, če bi se kaj takega zgodilo.

Dardanele.

London, Anglija, 10. sept. — Lord Robert Cecil, namestnik ministrskega predsednika, je rekel večer, da je trdno prepričan, da se Dardanele ne bodo mogle dolgo vzdržati. Usoda Dardanel se bo odločila v teku nekaj dni.

Carranzov odgovor.

Spopadi ob Rio Grande se še vedno nadaljujejo. — General Nafarrate pripravljen na boj.

Washington, D. C., 10. sept.

Carranza je danes odgovoril na notno panameriške konference. Odgovor je izročil posebnemu odposlaniku Združenih držav, Johnu R. Silimanu. — Carranza je odločno proti temu, da bi se sklicalo mirovni kongres, češ, da ni Mehika od nikogar odvisna, ter da nima niti pravice umešavati se v njene zadeve.

Brownsville, Tex., 10. sept. — Mehiki banditi so umorili večerj dva mehiška državljana, ki sta stanovala v Lyford, Tex. Vodja banditov je bil neki Jose Bonavides, bivši Carranzov častnik. Bonavides je pisal Mehikancema več pism, v katerih je zahteval da naj mu izročita precejšnjo svoto denarja. Ker tega nista hotela storiti ju je s svojimi pomagači ustrelil.

General Nafarrate, poveljnik Carranzovih čet, je rekel nekemu časnikarskemu poročevalcu:

Če se hočejo ameriški vojaki z nami poskusiti, sem jim vedno na razpolago. Neresnična je trditev, da smo mi kdaj streljali preko reke na ameriško ozemlje. Mi nismo zahrbtni, ampak se samo v poštenem boju merimo s sovražnikom. Ko so mu povedali, da sta imela dva ustreljena mehiška bandita na sebi obleko Carranzovih vojakov, je rekel, da so ju v to obleko oblekli ameriški vojaki.

Z zapadnih bojišč.

Naskoki v Vogezi.

Nemci poročajo, da so zavzele njih čete nadaljne francoske zakope v Vogezi.

BOJI PRI SOUCHEZ.

Francozi so zopet dobili nazaj del pozicij, katere so izgubili pri Weilerkopf.

Berlin, Nemčija, 10. septembra. Nemške čete so z naskokom zavzele francoske zakope v bližini pozicij Schratzmaennele in Hartmanns-Weilerkopf, v Vogezi. Tozadevno poročilo je objavljeno v današnjem poročilu nemškega armadnega vodstva, v katerem se tudi poroča o zavzetju nekega francoskega zakopa pri Souchez. V poročilu se glasi:

"Zapadno od Souchez smo zavzeli neki naprej potisnjen francoski zakop. Z izjemo par mož, katere smo ujeli, je padla posadka v bajonetnem boju.

V Vogezi so zavzele naše čete francoske zakope v bližini pozicij pri Hartmanns-Weilerkopf ter ob Schratzmaennele. Ujeli smo dva častnika in 109 mož ter zaplenili šest strojnih pušk. Neki protinaskok Francozov ob Schratzmaennele smo odbili ter je imel sovražnik velike izgube."

Francosko poročilo.

Pariz, Francija, 10. septembra. V današnjem francoskem poročilu se glasi, da se je opustilo en zakop ob Schratzmaennele, vendar pa se glasi v istem poročilu, da se je večji del tega zakopa dobilo nazaj. Na višinah Hartmanns-Weilerkopf so zavzeli Nemci večerj zvečer neko francosko pozicijo, iz katere se jih je pa danes zjutraj zopet pregnalo.

Letalci obstreljevali baterije.

V francoskem poročilu se nadalje glasi, da so francoski letalci obstreljevali nemške baterije in mine v gozdu Nonnenbrueck ter da so vrgli bombe na železniško postajo v Luttebach.

V okolici Arras, na Rye-fronti ter v Champagne se je nadaljevalo z artilerijskimi boji. V večernem poročilu vojnega ministrstva se glasi, da se je vršila živahna kanonada pri Nieuport, Steenstraete in Belgiji ter pri Arras in Rye v Franciji.

Nemški letalci so metali bombe na Compiegne, a niso napravili nobene večje materialne škode.

Srditi boji v Argonih.

London, Anglija, 10. sept. — Iz nasprotujočih si poročil glede položaja v Argonih je razvidno le to, da skušajo Francozi zopet pridobiti izgubljeno ozemlje, med katerim se nahajajo glasom nemških poročil tudi pozicije pri Marie Therese. Tukaj pričakujejo za prihodnje dni srdite boje v tej okolici.

Avstrija in Italija.

Avstrijska vlada je zaprla švicarsko mejo. — Avstrijski torpedni čoln torpediran.

Poškodovan torpedni čoln.

Dunaj, Avstrija, 10. septembra. Glasom nekega uradnega poročila je bil neki avstrijski torpedni čoln večerj na poizvedovalni vožnji torpediran in poškodovan od nekega sovražnega torpednega čolna. Torpedni čoln se je z lastno paro vrnil v pristanišče.

Italijanske čete so naskočile mostno prečelo pri Tolminu, a se jih je ponovno odbilo. Istotako so se izjalovili vsi italijanski naskoki na doberdobski visoki ravnini.

Ogorčenje v Angliji

vsled zračnih napadov.

Napadi nemških Zeppelinov na London in okolico so oživili rekrutiranje za armado.

DEMONSTRACIJE?

Angleški listi zahtevajo, da se za vsak napad na Anglijo obstreljuje kako nemško mesto.

London, Anglija, 10. sept. — Glasom danes objavljenega uradnega poročila je izgubilo pri napadu nemških Zeppelinov na London, katerega se je vpriporilo v torek in sredo, 37 ljudi življenj ter da bo par ranjenih umrlo, vsled česar bo naraslo število mrtvih na 40.

Tukaj se boje demonstracij razburjene ljudske množice in na jele se posebne konstablerje, ki stražijo nemške trgovine, ki so zaprte izza interniranja sovražnih izomceev.

Sovražstvo proti Nemcem je dobilo nove hrane ter se vedno večja. Posledica napada je bila, da se je veliko ljudi oglasilo za službovanje v armadi.

"Evening Standard" zahteva, naj se napravi poveljnika nemških zračnih križark osebno odgovornost za vse povzročene smrtne slučaje, dočim zahteva "Globe" in drugi listi, da se za vsak napad Zeppelinov na London ali kako drugo angleško mesto vpripori napad na kako nemško mesto kot Kelmoraj, Strassburg, Karlsruhe ali Duesseldorf. De vseh teh mest je lahko priti iz Belforta.

Cenzor je pustil pasirati poročila iz Berlina, glasom katerega se je napadilo zapadni del Londona, tvornice v bližini Norwich ter jeklarne pri Middleborough.

Usmrčenje špijona.

Oficijelno se je v Londonu obvestilo, da je bil usmrčen neki špijon. Imena se ni objavilo.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljatelj v Avstriji bodemo sprejemali kljub vojni in Italiji, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznaja, da se denarne pošiljatelj ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enake spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa pošilje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kakor dotedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter pri ložite natančno Vaš naslov in osebo, kateri se ima izplačati.

Čeni		Čeni	
K.	\$	K.	\$
5....	.50	120....	18.90
10....	1.00	130....	20.50
15....	1.50	140....	22.05
20....	2.00	150....	23.65
25....	2.50	160....	25.20
30....	3.00	170....	26.80
35....	3.50	180....	28.35
40....	4.00	190....	29.95
45....	4.50	200....	31.50
50....	5.00	250....	39.40
55....	5.50	300....	47.25
60....	6.00	350....	55.15
65....	6.50	400....	63.00
70....	7.00	450....	70.90
75....	7.50	500....	78.75
80....	8.00	600....	94.50
85....	8.50	700....	110.25
90....	9.00	800....	126.00
95....	9.50	900....	141.75
100....	10.00	1000....	157.50

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVERKA FRANK SAKSER, 23 Cortlandt St., New York N. Y.

KRIMINALNO POSTOPANJE PROTI

NUBERJU IN OGRSKEMU UREDNIKU.

V ZADEVI AVSTRIJSKEGA POSLANIKA DUMBE SE JE POJAVILA NOVA KRIZA. — ZVEZNA VLADA BO NAJBREŽ TU DI NASTOPILA PROTI VOJAŠKEMU ATAŠEJU NEMŠKEGA POSLANIKA, STOTNIKU PAPENU. — PROTI KONZULU NUBERJU TER UREDNIKU CLEVELANDSKEGA OGRSKEGA LISTA "SZABADSAG" SE BO NAJBREŽ UVEDLO KRIMINALNO POSTOPANJE.

Washington, D. C., 10. sept. — Poziv predsednika Wilsona na avstrijsko vlado, naj odpokliče svojega poslanika, dr. Konstantina Dumbo, je vstvaril situacijo, ki bo imela vsakovrstne resne posledice, med temi tudi odpoklicanje drugih diplomatskih zastopnikov. Posebno resen pa bi postal položaj, če bi Avstrija podpirala svojega poslanika ter skušala zagovarjati njegovo akcijo. To pa je po mnenju izurjenih diplomatov skoro nemogoče.

Prej pa je mogoče, da bo vsled tega zapleteno v zadevo nemško poslanništvo. Državni tajnik Lansing je izvedel za ime dotičnega uradnika, ki je neki William Warm, najbrže ogrski čifut.

V zadevi atašaja je javna skrivnost, da bi bila zvezna vlada zelo zadovoljna, če bi si vzel ta gospod "počitnice." Glasi se, da bi se z zadovoljstvom sprejelo vest o njegovem odpotovanju, ker bi se stem prihranilo državnemu departmentu siten posel.

Posvetovanje avstrijskega cesarja z ministrom Burianom.

Amsterdam, Holandsko, 10. septembra. — Danes je dospelo na Dunaj poročilo o zahtevi vlade Združenih držav, da se odpokliče avstrijskega poslanika dr. Dumbo. To poročilo je vzbudilo velikansko senzacijo. Takoj po sprejemu poslanice se je podal avstrijski minister za zunanje zadeve, baron Burian, k cesarju Francu Jožefu, kjer se je vršilo posvetovanje.

Glasi se, da bo Avstrija odpoklicala poslanika, da pa ne bo imenovala naslednika, temveč pustila voditi posle poslanstva potom enega izmed atašajev.

Komur gre "slava"?

Detroit, Mich., 10. sept. — Med Avstrijci in Ogri tukaj se govori veliko o "odličnih" zaslugah, katere je imel newyorški poročevalec tukajšnjega ogrskega lista "Szabadsag". William Warm, da se ustavi dobavo municije za zaveznike. Njemu gre namreč "čast", da je povzročitelj načrta, katerega je nameraval dr. Dumbo predložiti potom poročevalca Archibalda avstrijskemu zunanjemu uradu.

Veliko avstrijskih in ogrskih fanatikov je v resnici skušalo zlorabiti delavske boje za izboljšanje plače v svoje avstrijske svrhe. Te ljudi pa so neprestano opazovali tajni agenti, vsled česar je bilo njih delovanje oteženo.

Strah pred podmorskimi čolni.

Coruna, Španska, 10. sept. — Angleški parnik "Orania" se je vrnil danes v tukajšnje pristanišče, potem ko je dobil brezžično brzojavko, naj se varuje podmorskih čolnov, ki križarijo pred Cap Finisterre.

Parnik je zapazil neko majhno jadernico, v katerih se je nahajalo kakih 20 oseb, najbrže preživih s kake torpedirane ladje. "Orania" pa je plula naravnost nazaj v pristanišče ter se ni brigala za jadernico, ker je bil kapitan mnenja, da se mu najbrže hoče nastaviti past.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Created and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Price of the paper: \$3.00 per
month, \$10.00 per quarter, \$25.00
per year in advance. Single copies
5 cents. Delivery outside N. Y. City
extra. Payment in advance.
"GLAS NARODA" is published every
day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenjsi nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements at agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
prijemajo.

Dopisi naj se plačajo pri pošiljki po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje
brevete naznani, da hitreje
najdemo naslovnik.

Dopisi in pošiljke naročite na
naslov:

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4977 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF
MEMBERSHIP LABEL
STREET LANCING NEW YORK

WELCH'S
FRUIT
CONDENSED
MILK

WELCH'S
FRUIT
CONDENSED
MILK

Konec zarote.

S tem, da je zahteval odpokli-
canje dr. Dumbe, je storil pre-
sednik več kot le ožigosal indis-
kretne diplomata, katerega se
je razkrinkalo.

Tako Avstriji kot Nemčiji je
poslal s tem obvestilo, da se na-
pravo konec protiameriški zaro-
ti, katero sta obe državi podpi-
rali v tej deželi pri tem omalo-
važevali mednarodno dobro vero
in mednarodno dostojnost.

Predsednikovo poslanico se bo
v Berlinu čitalo prav s takim za-
nimanjem kot na Dunaju samem.
Kazen zadene le dr. Dumbo, ak-
cija predsednika pa se obrača
proti vsem, katerih se tiče.

Predsednik Wilson je v slučaju
Dumbe zopet pokazal isto jasnost
in vstrajnost namena, ki je ozna-
čevala njegovo zunanjo politiko
politično tekmo celega sveta.
Nobene prenapetosti ni bilo, a
tudi nobenega nepotrebnega za-
kakovanja. Ko so bila vsa dejstva
v njegovi roki, je delal, in sicer
soglasno s častjo in dostojanstvom
republike. Dočim je Washington
še ugal, kaj bo storil predsednik,
je bila njegova poslanica že na poti
na Dunaj.

Sploh pa bo odločitev predse-
dnika privedla do boljše razume-
vanja med Združenimi državami
ter Avstrijo in Nemčijo. Sčistila
bo zrak. Dunaj in Berlin se mo-
rata naučiti, da so Združene dr-
žave en narod. Dosedaj so jih
smatrali za zmes priseljencev iz
Evrope, pripadajočih različnim
narodom ter različnih simpatij.

Nemški element se je organizi-
rilo, da zastavi vse sile ter propa-
gira po deželi pro-nemško razpo-
loženje. Priznati se ni hotelo ni-
kakih obveznosti do Združenih
držav. Element, katerega se ni
moglo pridobiti za pro-nemško
propagando, se je smatralo za
pro-zavezniški, katerega se smat-
ra protiameriški. Da je najti v
tej deželi Amerikance, s pravica-
mi, katere morajo upoštevati vsi
vojskujoči se, ni menda nikdar
padlo v glave gospode v Berlinu
in na Dunaju.

Brez dvoma sta se pustili nem-
ška in avstrijska vlada zavesti od
nasilnosti, nesramnosti in neolaj-
nosti številnih takozvanih ameri-
ških državljanih nemškega izvo-
ra ali rodu. Te najete duše so
znale preslepiti tozadevni vladi
izjavo, da je ta dežela legitimno
bojno polje nasprotujočih si in-
tereso vojskujočih se držav.

To je bil najbolj upoštevanja
vredni faktor v diplomatičnih po-
gajanjih med Združenimi država-
mi in Nemčijo glede vojevanja s
podmorskimi čolni. Nemčija je
zrla na Združene države kot na
deželo, ki je v četrtini nemška.
Vsed tega je mislila, da se lahko
ostale tri četrtine pripravi do
molka s pomočjo intrig in straho-
vanja.

Slučaj Dumbe je dal predse-
dniku že dolgo trebano priliko, da
je razprl vsa ta napačna domne-

vanja ter enkrat za vselej uteme-
ljal ameriško suvereniteto. Pro-
bujeje bo tako v Berlinu kot na
Dunaju mučno, a zdravilo, ker
bosta Nemčija in Avstrija vedeli,
kakšen kurz morata započeti, če
želita ostati v prijateljskem raz-
merju z Združenimi državami.

Razmišljanja.

5.
Dumba je bil prišel v deželo
svobode, enakosti in pravičnosti
zastopat deželo brezpravnosti,
krivice in zatiranja. Zastopal jo je
slabo, vrtikal je svoj nos v stvari,
ki ga niso čisto nič brigale. Zdru-
žene države so nekaj časa mirno
gledale njegovo samozavestno na-
stopanje, slednjič so se naveličale
in mu rekle, da naj gre, odkoder
se je priklatil. On je slutil, kaj se
mu bo zgodilo, zato je pa še pred
odhodom povedal ameriški javno-
sti, da je Avstrija silna država,
katere oblast sega po vsem svetu,
celo v Združene države. Avstrija
ima odločevati, kako se bo delalo
v ameriških tovarnah. Avstrija
bo kaznovala one, ki delajo v to-
varnah za municijo, Avstrija, ve-
lika in močna, ki ima čast vladati
in držati na vajetih največje
divjake na svetu, ki nimajo poj-
ma o nikakoli izobrazbi — avstrijs-
ke Slovence. Ko je to povedal, je
dobil že zdavnaj pripravljeno —
breo. Sedaj mu ne bo treba več
po tajnih agentih pošiljati pismen,
kaj se dogaja v Združenih drža-
vah, sedaj bo lahko občeval oči
v oči z dunajsko in berlinsko go-
spodo.

Svetujemo mu, da naj pri tej
priliki govori resnico, da naj ne
laže, kakor je lagal v Združenih
državah. Avstrijski gospodi naj
poučijo, da so tisti avstrijski na-
rod, katere se smatra za najbolj
neizobražene, v izobrazbi toliko
napredovali, da sedaj vedo, kdo
je njihov pravi prijatelj in nji-
hov sovražnik. Opozori naj av-
strijsko vlado, da naj preneha z
zatiranjem, naj postopa žnjimi po
človeško in naj si enkrat za vse-
lej zabije v glavo, da so Slovenci,
Hrvati, Čehi in Slovaki ravnotako
ljudje, kakor so Nemci. Poučijo
naj tudi, da je v Ameriki par ti-
soč Slovanov iz Avstrije, ki so se
v svobodi toliko izpametovali, da
ne smatrajo več Avstrije za svojo
mater, pač pa za mačeho, ki jih
je sovražila od rojstva in iz dana
sreča želi njihove smrti. Pove naj,
da so v Ameriki ljudje, ki smat-
rajo za pravičnega človeka samo
onega, ki dela pravično, katerim
je pošten delavec več, kakor vsi
potomeci cesarske vladajoče hiše.
Poučijo naj nadalje avstrijski go-
spodi, da bodo ti ljudje v deželi
svobode in pravičnosti delali z
vsemi silami na to, da bo v Av-
striji prejkomogoče konec suženj-
stva in krivice.

Dr. Dumba je odigral svojo u-
logo v Združenih državah. Za
njim ne bo nikdo potočil solze.
Kdo bo njegov naslednik? Av-
striji ne bo treba veliko izbirati.
Prvega eigana, ki ga najde na
poti, naj pošlje v Ameriko in pre-
pričani smo, da bo boljše opravil
svojo dolžnost kakor jo je pa on.
Prepovedati bi pa morali avstrijs-
ki Slovani, da bi govorili v njih-
ovem imenu zastopnik Avstrije, da
bi zbasal v isto bisago pojma
"Avstrija" in "slovanstvo". Slo-
vani imajo z Avstrijo le to skup-
no, samo to, da smo ji dali vse,
kar smo imeli, v zameno smo pa
dobivali dannadan hujše batine.
Samo to in ničesar drugega. Ka-
darkoli je govoril kak zastopnik
te brezpravne dežele o razmerah,
ki vladajo v njej, je našel vse
dobre lastnosti Nemcev in Madžar-
ov in vse slabe lastnosti Slovan-
ov. Našo sedanjo usodo je zakri-
vila Avstrija. Ni ga skoraj av-
strijskega diplomata, ki bi nas že
vsaj pri eni priliki ne poskušal
osmešiti in potlačiti še bolj v o-
zadje. Ker peče avstrijsko go-
spodo greh, ki ga je storila nad
nami, se poskuša izgovarjati.
Vsak tak izgovor je prazen in
brez podlage. Če kdo govori o ne-
izobrazbi Slovanov, mora pove-
dati, zakaj se niso izobrazili;
kdor pravi, da niso Slovani za-
dovoljni z avstrijsko vlado, mora
pristaviti, zakaj niso zadovoljni.

Prišel bo čas, ko bomo sami go-
vorili. Naši dokazi bodo tako jasni
in tako prepričevalni, da jim
nikdo ne bo mogel ugovarjati.
Prišel bo čas, ko bodo Slovani po-
kazali, kaj so se brez šol naučili
v sužnosti, prišel bo čas obračun-
na! Avstrija to ve, zato pa kolje
ubogo ljudsko paro, kolje brez-
miselno in brez prenehanja ter se
naslaja ob krvi, ki lije v potokih.
V svoji zaslepljenosti misli, da ne

bo nikogar, kateri bi maščeval te
žrtve. Če je resnica, da noben
zločin ne ostane nekažnovan, bo
kazen Avstrije najstrašnejša, kar
jih je kdaj videl svet!

Dopisi.

Gowanda, N. Y. — Pred krat-
kim so našli v globoki grapi pri
Cattaraugus potoku mrtvega Va-
lentina Govekarja. Bil je tako se-
gnit, da smo ga samo po obleki
identificirali. Kaj je bil vzrok
njegovi smrti se ni dalo dognati.
Najbrže ga je ubil kak Indijane-
c, ker je pokojnik s temi ljudmi ze-
lo rad občeval. Star je bil 49 let,
doma iz Dragočaja na Gorenjs-
kem. V Ameriki je bival 3 leta.
Ker ni bil pri nobenem društvu,
je dal njegov brat toliko, da so ga
pokopali. Pokojnik zapušta tukaj
brata, v starem kraju pa ženo s
tremi nepreskrbljenimi otroci. U-
smiljeni rojaki so se spomnili tu-
di njegove družine v starem kra-
ju in darovali zanj \$13.65. Daro-
vali so sledeči: Po \$1: Mary Žust,
Vincenc Babič, Alojzij Ovjač, Ni-
kolaj Anker in Valentin Sever;
po 50¢: Anton Straus, Valentin
Sever ml., Frank Štibil, Frank
Dolinar, Josip Perkač, Fran Žun,
Ivan Medved, John Strnad, Fran-
čiška Ovjač, Ivana Kralj, Jernej
Šimnovec, Frank Križnar in Fr.
Zore; po 40¢: Neimenovan, Geo.
Kovačič in Frančiška Strniša; po
30¢: Alojzij Perkač; po 25¢: Ne-
imenovan, Stefan Hribar, John
Sankar, Rafael Sladič, Jakob
Gnezda in Josip Naglič. Srčna
hvala vsem darovalcem! — An-
drej Govekar.

Broughton, Pa. — Ne bom go-
voril o vseh mogućih stvareh (de-
lavske razmere so sicer tu še zelo
slabe), ampak samo naznanim
fantom v broughtonski naselbini,
da smo ustanovili telovadno dru-
štvo "Slovenski Sokol". Popri-
mite se, fantje, da bode vsaj kak-
šna reč napredovala v tej ne tako
majhni naselbini! Poprimimo se
dela na narodno-kulturnem polju,
ne pa samo tritati čas pri "kegu"
in "whisky", kar je tu žalibog
precej, skoraj preveč v navadi.
Vabim vas torej, fantje, iz vse
okolice: Bruceeton, Curry in No.
4, da se zberete oziroma pridete
v nedeljo dne 19. septembra v
Sv. Barbare dom na hribu točno
ob 2. uri popoldne, da se pomeni-
mo o tej prekoristni stvari. Torej
na noge in na dolo! Obenem ap-
eliram tudi na vse druge slovenske
naselbine, da začno z dramatični-
mi predstavami in telovadbo. K
sklepu rečem: Dobrodošli vsi, ka-
teri hočete stopiti pod krila vrlje-
ga "Slovenskega Sokola". Na
zdar! Dobrodošli so tudi možje!
Za vse informacije vam je na raz-
pologo: Anton Kozlevčar, t. č.
načelnik "Slovenskega Sokola",
Box 174, Broughton, Pa.

Gorman, W. Va. — Iz naše
naselbine so dopisi zelo redki. Na-
selbina je res majhna, ker niti na
zemljevidu ni upoštevana, ven-
dar je zelo lepa. Skoda, da je ta-
ko malo Slovencev tukaj in Hr-
vatov. Vsi tukajšnji rojaki se pe-
čajo večinoma s strojarsko obrtjo.
Zaslugek je še precej dober,
tako da se ne moremo pritoževati.
Slovenci se zelo zanimamo za se-
danjo evropsko vojno in vsi smo
radovedni, kako se bo končalo to
strašno klanje. Smili se nam sa-
mo ljudstvo, ki mora stradati in
prelivati kri. Posebnih novosti ni
tukaj. Če dobimo kak "keg" iz
Newporta, tedaj je seveda dosti
novic. Ta dežela je sicer "sulha",
pomanjkanja na pijači nam pa ni
treba trpeti. Pred par dnevi se je
vrnila domov gospodična Mici
Korenčan, ki je bila na počitni-
cah nekje v Pennsylvaniji. Veseli
nas, da se je ta vrla rojakinja
zopet vrnila v našo sredo. Lep
pozdrav vsem Slovincem in Slo-
venkam širom Amerike! — Čita-
telj in prijatelj "Glas Naroda".

Posavček.

— Slika iz življenja. —

(Nadaljevanje.)

VI.

Drugi dan je bila vasica Sne-
brje nenavadno razburjena. Ko-
mur je prišel v krčmo k Petaču,
izpil tri frakle "trapona" in ko-
nečno položil na mizo — petak.
"No, to ste pa dobro 'drvari-
li'?" vpraša krčmar šegavo.
"Kaj še, da bi me ubili logar-
ji?" odgovori Koemur. "Pri
gozdnih tatvini me ne zasači nikdo
več. Ne trebam tega, ne, jaz
nel..."

"Aj, aj, saj izza svoje mladosti
niste delali drugega nego kradi-
drva", draži ga krčmar Petar;
"no, saj bi ne bili prvi, saj kra-
dejo drugi tudi".

"Kradel ne bom nikoli več, in
da veste, da mi tega ni treba, da-
te mi ga še frakelj!"

Krčmar mu natoči in ga dalje
izprašuje radovedno:
"Ali ste zadeli ambo solo?"
"E, vraga!"
"Ali ste morda našli kak za-
klad?"

Koemur ni mogel odgovoriti,
kajti med durmi se pojavi njego-
va "boljša" polovica, ki kot fu-
rija skoči k njemu in kriči:
"Kje imaš petak?"
"Ima ga že krčmar!"
"Za Boga! Kaj si ga že za-
pil?"

"Umirite se", tolaži krčmar,
"dal mi je petak, da mu ga zme-
njam."
"Sem z denarjem!"
"Pusti mi saj goldinar!" veli
mož.

"Dam ti ga..."
"No, zakaj bi mu ga pa ne da-
li, ker ste tako hitro in lahko za-
služili petak", prigovarja krč-
mar.

"Kaj? Kako? — Vi veste?"
vpraša Koemurka skoro prestra-
šena.
"Čemu boš to tajila?" blebota
Koemur; "saj imamo doma prin-
ca!"

"Prince — princea", ponavlja
Petač. "No, če je pa taka, si pa
dajte natočiti še vi, Koemurka,
izborna rozolijo imam!"

Krčmar, grede po rozolijo v
klet, de svoji ženi, naj Koemurko
izprašuje, kaj se je dogodilo pri
njih. Kmalu se je zvedelo ob Savi
o princezinji, kateri so otroka
celo sem zveliki in kako ga je zo-
pet našla. In jedva se je dan na-
gled proti večeru, vedela je vsa
ves; kdo je ta princezinja, kako
se imenuje in kako je oblečena.

"Ti ljudje imajo neznanstvo
srečo!" rekali so nevoščljivi ljud-
je, zlasti sosedinje.

Proti večeru se vrne Koemur
in Koemurka s težkima glavama
in še težjimi koraki iz krčme do-
mov; seveda ta dan nista delala,
drugi dan tudi ne, temveč kuha-
la, cvrla in pekla.

Teden nato pritihtopi Režika
jako oprezno zopet popoldne iz
gozda do koč. Prežala je, kdaj
bo deček sam doma. Dete je ta-
ko spoznalo svojo dobrotnico.
Sede na golih tleh, stezalo je obe
ročici k materi, zopet nastane
strastno objemanje in poljubova-
nje otroka. Potem izprašuje de-
čka o tej in onaj stvari in slednji
ji odkritosrečno pove, kako sta po-
rabila oba roditelja petak.

"Povej obema", de Režika ne-
voljno, "ako bosta tako skrbela
za Andrejčka, da ga izročim dru-
gim ljudem. Ali si razumel?"

Deček priklama z glavo.
"Na tri goldinarje", de zopet
Režika, "in povej materi, da niso
za šnopanje, temveč za hrano
mojega Andrejčka. Če opazim na
otroku zanemarjenje in da je ne-
snažen, poskrbim, da pride dru-
gim ljudem v roke. To povej ma-
teri in očetu!"

Nato se poslovijo z otrokom in
zopet izgine v gozdu.
(Pride še.)

K umoru Mrs. Elizabete C.
Nichols.

Tema, ki je obdajala umor Mrs.
Nichols, se je pričela jasniši že
včeraj jutraj, ko je Onni Talas,
mladi služabnik v hiši Mrs. Ni-
chols, po celo noč trajajočem za-
služevanju podal svojo izjavo.

Talas je star 23 let ter Fince
po rodu. Sporočil je policiji, da
je bil zadnje tri mesece zaposlen
pri Mrs. Nichols in da je eden
izmed treh možkih, ki so umorili
žensko ter odnesli dragulje v
vrednosti \$10.000, neki Arthur
Walters ali Waldemar.

Ze tedne in tedne so ga on in
dva druga prigovarjali, naj se
vdeleži ropa. Pretekli terek je pri-
volil in izdelalo se je načrt za ro-
parski pohod. Talas je izjavil, da
ga je prijel strah, ko so leteli ro-
parji mimo njega po izvršenem
ropu. O umoru gospe ni imel ni-
kakega pojma.

Vsed završene zdravniške pre-
iskave se je ugotovilo, da je pov-
ročil smrt Mrs. Nichols strah,
ker je bila vsled neke bolezni na
ledviceh telesno oslabiljena.

Policija je izjavila, da bo imela
krivce v najkrajšem času v ro-
kah.

Tekom dneva se je aretiralo še
nadaljnih pet oseb, vendar pa ni
prišlo v javnost, na kak način
so v zvezi z ropom.

Prekurno delo v Angliji.

Liverpool, Anglija, 9. septem-
bra. — Lokalno municijsko sodi-
šče je naložilo 245 delavcem Cam-
mell Laird Co. globo po dvajset
šilingov, ker so se branili delati
preko ure.

Judovsko Novo leto.

Včeraj in danes praznujejo
Židje svoje Novo leto, slavnje
"Roš-Hašono". Praznik znači
pričetek leta 5676 po židovskem
koledarju.

Izgube Angležev.

London, Anglija, 9. septembra.
Današnji seznam izgub vsebuje
imena 1321 častnikov in vojakov,
med katerimi jih je bilo ubitih
236.

Rekord.

Pariz, Francija, 9. septembra.
Francoski letalec Demars se je
vzdignil s svojim enokrilnikom v
zrak in dosegel v višino 6600 me-
trov. S tem je dosegel višinski re-
kord.

Bombe za Pariz.

Pariz, Francija, 9. septembra.
Nemški aeroplani so poleteli da-
nes nad predmestji Pariza ter vr-
gli večje število bomb. Povzročena
škoda še ni ngotovljena.

Stavka v Chicagu.

Chicago, Ill., 9. septembra. —
Pri petih tukajšnjih velikih fir-
mah, ki izdelujejo ovojje za šra-
pele, so zastavili strojevodje. —
Štrajkarji zahtevajo skrajšanje
delavskega časa.

Toledo, O., 9. septembra. — Naj-
večja tukajšnja tovarna za avto-
mobile je naznanila, da se bode
delalo v prihodnje samo po 48 ur
na teden, ne da bi se komu znižalo
plače. Sedaj morajo delati usluž-
beni po 60 ur na teden.

Papežev opomin na mir.

"L'Information" poroča, da
sta Nemčija in Avstro-Ogrska že
odgovorili na papežev opomin na
mir. Obe vladi sta izjavili, da ji-
ma je bila vojna vsiljena in da se
borita za svoj obstanek.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Andreja št.
84 J. S. K. J. v Trinidad, Colo.,
se tem potom naznanja, da se vrši
prihodnja redna mesečna seja dne
19. septembra v navadnih prostori-
h. Pri tej seji imamo rešiti več
važnih točk, zato ste naprošeni vsi
člani, da se gotovo tudi udeležite.
Posebno se pa pozivlja one člane,
kateri niso bili pri seji že po več
let, ali pa še celo nikdar. Ravno
ti člani društvenemu napredku
najbolj škodujejo, ker prav nič
ne vedo o društvenem delovanju.

Dolžnost me veže, da v kratkem
razjasnim naše težnje zadnjih par
let. Pri letni seji 21. junija 1914
se je seznanlo, da smo bili dolžni
do 1. januarja 1914 Jednoti \$300.
Ta dan smo potem plačali ases-
ment za tri mesece vnaprej, to je
za julij, avgust in september, ka-
kor običajno. Toda pozneje smo
še seznavi, da smo bili takrat
dolžni že \$559 in uračunal nam se
je plačani assesment za tri mesece
za nazaj. Sedaj me pa člani vpra-
šujejo, kaj je vzrok, da smo se to-
liko zadolžili. Jaz bi prav rad po-
jasnil, toda ni mi mogoče, ker ta-
krat so bili drugi uradniki in one
je treba vprašati in pojasniti nam
bodo.

Dolgovali smo in zato je bilo
potrebno, da nekaj ukrenemo, da
dolg poravnamo. Sklenili smo, da
se vzame članom 10% od bolniške
podpore in zajedno se je naložilo
vsakemu članu še 33% naklade
poleg assesmentu. Poleg tega smo
kupili zlato uro za \$45, katere je
bila kupljena od Pogorela pred
par leti za \$100 in napravili smo
250 števil oziroma žrebcev po \$1.
Vsak član mora po društvenem
sklepu vzeti en žreb. Torej sem
razposlal 64 žrebcev članom, od
katerih se pa nekateri protivijo
plačati. Eden je celo raje odst-
pil od društva. 106 žrebcev smo
razprodali med rojaki in prijate-
lji in 80 nam jih je še ostalo. Ako
bi vladala sloga med člani, bi vse
že lahko razprodali in dolg bi bil
zmanjšan za celih \$250. Prosim
torej sobrate, da se potrudijo še
ostale žrebe prodati in denar po-
slati do 19. septembra. Ako bodo
do takrat vsi člani plačali svoje
žrebe in pomagali razpečati še ne-
prodane, potem nam bo mogoče
na ta dan številko izžrebati. Ako
hočemo biti le malo postrževalni,
bomo pri tej seji plačali ves dolg
in rešeni bomo vseh nepotrebnih
nesoglasij.

Z bratskim pozdravom
Martin Orekar, tajnik.

225 W. Main St., Trinidad, Colo.
(10-13-9)

BOL V HRBTU

in v straneh se hitro
prežene z rabo

**Severa's
Gothard Oil**

(Severovega Gothardskega Ojla). Priporoča
se kot krajeno zdravilo zoper

revmatizem, nevralgijo, izvinjenja,
otokljaje, otekline, otekle žleze,
okorelost v sklepih, krče,
bolečine in poškodbe.

Je mazilo preiskušene vrednosti.

Cena 25 in 50 centov.

Severove Pripravki so na prodaj v vseh lekarnah. Zahtevajte samo Severove. Zavr-
nite nadomestitve. Ako vas ne more lekarnar zalogiti, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

RANE,

otiske, ureze, odprte
rane, tvorci, bule, o-
pekline in ožganine
se hitro zacelijo, ako
se nadene

SEVERA'S
Healing Ointment

(Severovo Zdravilo
Mazilo). Cena 25c.

PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!**"IZ VRSTNO!"**

Tako se je že vsak izrazil kdor rabi
brivski aparat, kar je pa tudi res, kajti
s tem aparatom se zelo hitro in čisto
obrije in glavno je to, da se ne more-
te raniti.

Najbolj v rabi so aparati, kot ga vi-
dite na sliki, stane samo \$1.00 s poštni-
m. V lekarni usnati skatliji je poler ap-
rata tudi sedem najfinjših klin, ki so
izdelane iz najboljšega jekla.

Denar pošljite po Postal Money Order ali gotov denar v re-
gistriranem pismu.
Naroča se pri:

Alois Adamič & Co.,
P. O. Box 1581, New York, N. Y.

PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!

Slovanski Svet.

Zemljepisna in statistična slika današnjega slovanstva.

Napisal prof. Lubor Niederle.

(Nadaljevanje)

Slabše je na Pruskem. Tu vidimo predvsem od leta 1775 novo, silno nemško kolonizacijo na poljskem ozemlju (glavno proti Noteci), toda tudi tam je nastal po varšavski revoluciji leta 1830 v liberalnejšem režimu obrat, katerega cilj bi naj bila zložna germanizacija poljskega življa. Revolucionirski poskus leta 1846 in revolucija leta 1848 sta ta obrat še bolj utrdila, dasi v začetku niso rabili krutih in nasilnih sredstev. Pruska vlada je menila, da Poljaki počasi, toda gotovo ginevajo. Šele od leta 1870, ko je ljudsko štetje pokazalo ravno nasprotno, je začel Bismarck novi kurs, ki je skušal nasilno zatreti poljsko narodnost in v katerem so se rabila najostrejša sredstva. V Rusiji se je godilo Poljakom hudo — toda od takih nasilnih in rafiniranih sredstev, po kakršnih je segla pruska vlada, v Rusiji vendarle ni prišlo. Tega, česar se dosedaj ni lotil nobeden narod napram drugemu, so se lotili Nemci napram Poljakom: poskusili so se polastiti zemlje celega naroda s posebnim zakonom (Ansiedlungsgesetz), ki je dajal vladi na razpolago sto milijonov za nakup poljskih zemljišč in za naseljevanje nemških kolonij. Hvala Bogu, vsi ti poskusi so se sedaj ponesrečili, vsaj uspehi se daleč ne dajo primerjati žrtvam, ki so se storile in upajmo, da se bo tudi novi poskus, ki ga je vlada pripravila v začetku leta 1908, končal kakor prejšnji, da se bo nasilje nemških hakativov razbilo ob odporu in moči naroda. Seveda ostane usoda poznanskih in šlezkih Poljakov težka in ni nade na zboljšanje, — in dasi je minister Arnim leta 1907 za javnost priznal, da Poljakov ni mogoče ponemčiti in da na to ne misli, — vendar se ta namera lahko opazi na cilju, ki ga Prusko ne utrudno zasleduje. In uspešnost boja 3½ mil. duš s 60 milijoni si je težko predstavljati v rožnatih barvah. V resnici napreduje germanizacija tudi na Mazovskem, Šlezkem in Poznanjskem, dasi na nekaterih mestih Poljaki zmagajo.

Najbolje se godi Poljakom v Avstriji. Tu je od šestdesetih let minulega stoletja po dunajski pogodbi odpravljen stari germanizacijski sistem in poljska narodnost se razvija ne le popolnoma svobodno, ampak ima tudi močan vpliv na usodo vse države in drugih narodnosti.

2. Meje poljstva. Določiti narodnostno mejo poljstva je zopet težko, dasi tu ne naletimo več na toliko težko, kolikor smo jih imeli pri Rusih. Tudi tu je glavno merilo jezik, na podlagi katerega so bile vsaj v Avstriji in na Pruskem napravljene mape z narodopisnimi mejami. Toda to štetje se ni vršilo povsod, posebno na Pruskem, pravilno, in na drugi strani rezultati jezikovnega štetja na Ruskem sploh niso porabljeni za narodopisno mapo in tako smo navezani na negotova in njejena posameznikov. Prvo jezikovno mapo Poljske je napisal P. Šafarik v svojem Slov. Zemljevidu; od tega časa se je napravila sicer cela vrsta nadaljnjih poskusov, toda Poljaki dosedaj še nimajo postene celotne narodopisne mape. Samo posamezni deli mej so podrobneje obdelani in znani.

Poljska država tvori v celoti nepravilen četverkotnik med Jablunkovim in Karpatih. Uščjem na Noteci, Suvalkami in Sanokom, čega severna stran je presekana s kašubskim otokom, ki gre ob levem bregu dolnje Visle do Gdanjskega in Lebskega jezera. Podrobnosti, ako začnemo od jugozahodnega jablunkovskega vogla, gre meja takole:

Meja se začne pri gori Sulova ali pri izvirih Moravke (pritoka Ostravice) in se vleče po selih, ki so raztresena na obeh straneh Lucine med Moravko in Stonavko (pritok Olše), do Odra pod Bohumim. Ta črta daje vedno snov za prepire med šlezkimi Čehi in Poljaki, t. zv. češkopolski spor na Tešinskem. Naselbine med Moravko in Stonavko so namekane, češkopolske, v nekaterih prevladuje češki, v drugih poljski jezik in številke Poljakov in Čehov se precej menjavajo. Ker pa pritiska od obeh strani sedaj agencija in šolska akcija, se pojavljajo močna in ostra nasprotja. Hvala Bogu, dosedaj niso prešla v večji narodni razpor in imajo samo lokalni pomen. Sicer pa tu po statistiki Čehi nazadujejo, dočim Poljaki in Nemci močno napredujejo (pr. Česka Revue 1902. I. 488); jezikovno vzeto je tu pas popolnoma prehodnih dialektov, oziroma mešanih. Šele na zahodni Ostravici nastopa prava češčina, dasi tudi s poljskimi vplivi.

V nemški državi, kjer prebivajo Poljaki deloma v Šleziji, glavno pa na Poznanjskem (vladni okraj Poznanj—Posen in Bydgość—Bromberg), v zah. Pruskem (vl. okr. Gdanjsk—Danzig in Kwidzins—Marienwerder) in v pruskih Mazurih, gre meja najprvo do Bavorova (Bauerwitz) ob Čehih, mimo Križanovic, Tvorkova in Benkovic na Odri in ob reki Cini k Bavorovu. Odtod gre na vzhodu Hlubice (Leobshuetz) v krogu k Biali (Zuelz), odkoder se vleče do Prudnika (Neustadt), gre dalje na Smiez (Schmitsch), Frydland, Przechod, mimo tilovskega gozda do Dabrove (Dambrau) in do Szargoszi (Schurgast), kjer teče Nisa v Odro. Više gore po Langhansovi napi najprvo poleg toka Strabave, potem se črta močno petra in se vleče čez Namyslov (Namslau), Syew (Gr. Wartenberg) do Miedzyborzpa (Neu-Mittelwalde), mimo Milica (Militsch) do Lečna (Lis-sa), Babimosta (Bomst), Miedzyrzecja na Olši (Meseritz), Šverina in Birnbaum na Varti, odtod gre na sever do Wielina (Filehne) na Noteci in ob Noteci do Ustja (Ujseje Ush) in dalje v loku čez Pilo (Schneidenmühl), Krajanko (Krojanke), Zlotowo (Flatow), Zakrzewo, na vzhod mimo Hójnice (Konitz), kjer prestopi v kašubske kraje in se vleče od Brezna (Briesen) ob pomorjanski meji k Żarnowskemu jezeru in do morja.

Vsa ta poznanska in zahodnopruska meja pa je malo znana, posejvana z nemškimi otoki in se ne da zanesljivo določiti. Mape imamo samo nemške. Ako vzamemo odstotno "poljskost" okrajev, so tu po štetju Parczewskega čisto poljski (nad 80 odst.) okraj odolanowski, koscianski, ostrzeszowski, zahodno poznanski, pszyński in oleški; kašubske kraje poznamo dobro, glavno iz Ramulovega dela. Od morja gre meja po Nadmorskem v krogu od Olive pri Gdanjskem do Těva (Dirschau), prestopi Vislo, gre do Malborka (Marienburg), zaseže za njo znaten del szumskega kraja, se vleče čez Dabrowko, Buchwald, Sienewo, Mikolajke, Trzciano do Kwidzyna (Marienwerder). Tu se obrne nazaj na zahodni breg Visle in gre ob njem do Helmna (Kulm), kjer prestopi Vislo, gre nazaj do Grudziadza (Graudenz) in naprej čez reko Oso do Szemburka, Szenwalda, Goryni, Hlave (Eylau), Rudzieza, Liwe, Ostroda (Osterode), Sioster, Buchwalda, Tulawki, Prol, Stryjewa, Rydwagov nad Zadzorkom, Knysa, mimo Leece (Doetzen) do Soldanov, Hel-hov, Żelazkow pri Goldapah severno od Oleka (Markgrabowa) in prestopi državno mejo v smeri proti Suvalkam. Tu germanizacija pri Mazurih hitro napreduje (kakor pri sosednjih Litvancih). Še pred nedavnim časom je segala tu mazurska meja na severu do Goldap, kjer so Mazuri mejili z Litvanci; danes je že zasejan med obema plemenoma nemški klin in Poljaki se stikajo z Litvanci samo v suvalški guberniji.

Za mejami nemške države se vije poljska meja v krogu mimo Suvalk po mapi Karskega do Avgustova (Stan, Dobrzycki pa raztegne poljsko ozemlje do Grodna) in odtod skozi sokolski in bjelostocki okraj (Sokolka) okoli Suhovole in Koriejna do Krynšna, Bjelostoka (14 vrst proti zahodu), dalje do Suraza na reko Narevo. Od Nareve gre po Glogeru, Zakrzewskemu in Francovu čez Bjelsk, Boćke, Drohicin, Sarnake, Bjelo, Parčev, Krasnostav do Tomazeva, odtod se obrne na sever okoli Tarnograda, za njim stopi v Galicijo in gre čez Radowo, Tuhlo do Radymna na Sanu. Potem se precej drži Sana do Sanoka, odkoder gre čez Rymanov, Duklo, Żmigrod, Gorlice, Grybow do Pivnične na ogrski meji. Uradno se poljska meja vjema do jablunkovskega sedla z gališko-ogorsko mejo, zakaj Poljaki, ki prebivajo za njo v severozahodnem kotu Špiša v gornji Oravi in Trenčnu, so se priglasi po štetju za Slovače.

Milan Pugelj:

Večer.

Posestnik Zornik je star štiri-deset let. Ni velik, pač pa nekoliko debel. Po obrazu je gladko obriti, usta ima velika, oči sive in vodene. Njegovega nosu se prijemlje modrikasta rdečica, ki najbrž nikdar več ne izgine. Če govori, tedaj se mu večkrat pri-peti, da jeelja. Zanesljivo pa po-navlja zloge in s težavo pričinja besede vselej tedaj, kadar je raz-burjen od veselja ali od žalosti ali od jeze.

Ta hip hodi po svojem prostor-nem stanovanju po Levstikovi ce-sti. Teka nepretrgoma za svojo soprogo, ki je visoka, blede, čr-nih las in simpatičnih oči, lovi jo po vseh kotih in izprašuje.

— Ali je dovolj deset stekle-nie?

To je tistih deset steklenic, ki jih je prinesla dekla iz kleti za večerne goste.

— Preveč je, — pravi gospa.

— Kaj ne veš, da sem povabil tudi Jamarja?

In gospa se nato zasmije.

Oblečena je v črno in hodi ti-ho in gračljivo. Rožam, ki stoji ob steni med oknom, populi vele liste, jih zmečka v roki in nese iz so-be.

Polagoma se mrači. Pianino, ki stoji ob steni nasproti vrat, iz-ginja v črnih sencah, rastočih iz kotov in izpod pohištva. Zornik se zagleda predse v prostrano sli-pko, iz katere gleda samo še živo-rdeča barva majhnega plašca.

Premišlja z vso napetostjo živce-v, če je za večer vse pripravljeno.

In šteje pazno na prste:

— Vino, kruh, narezek, črna kava, pecivo, smotke in cigare-te, petrolej v svetilkah, note za pianino.

Nato stopi na prag in zakliče skozi odprto in podbojem in nalahko priprtimi vrati.

— Neža, prinesi luč!

In kmalu pride Neža, čokata in v belem predpasniku, postavi na mizo luč in želi dober večer.

Zornik poišče gospo in ji r-roči.

— Zdaj bodiva skupaj. Pričeli bodo prihajati.

In kmalu pozvonijo zvonce. Go-spod in gospa hitita v predsobo, kjer odklepa Neža vrata. Med nji-mi se prikaže naenkrat velika po-stava gospoda Drenolje. Izpod sivih brk mol dolga in ukrivljena viržinka, oči so vodene in majhne, a glas noslajoč in pomešan s smehom. Kmalu za Drenoljo pri-deta Jamar in Škorec. Jamar je debel in zarjaven, precej naduš-ljiv, ima mesnate roke in na des-nem kazalcu zlat pečatni prsten.

Ustnice so obilne, spodnja širša od gornje, zobje zarjaveli in red-ki. Škorec jetenak, iztegnen in najelegantnejše oblečen. Nosi ob straneh lahkotno zaokrožen za-ke, po dolgem viogaste hlače, belo vestjo in s srebrom okovano pa-llico. Na sredineu se mu sveti pr-stan in v njem prozoren kamen. Pravi, da je briljant, in če kdo še dalje vprašuje, pošepne na uho:

— Darilo neveste. Se je, hvala Bogu, vse razdrlo.

Po potrebnih in običajnih uvod-nih besedah posejedo vsi trije o-koli mize. Častno mesto na gor-njem koncu zasede Jamar, ki je najdebelejši in naveličanostnejši. Ob sprejemu najmanj govori, ker se je po stopnicah tako zasopel.

— Midva, dragi Zornik, sva so-šleca, in meni ne boš zameril, če ti nekaj povem. Ti si časti vreden človek, tvoje srce je več ka-ro zlato in blago, ali to napako imaš, da se nepretrgoma mešaš v pomenek. Ta-le hip, vidiš, je vrsta na Škorec. On ima besedo.

In Drenolja pomigne Škorec.

— Vidva, reče Škorec, vidva sta ptiča. Takih ni kmalu

Oba se zadovoljno mizata.

Zornik pa gleda po prtu, puha iz cigarete dim in se vda očividni toposti. Neža rožlja s svežimi ste-klenicami, ki jih prinaša izpod vodovodne pipe. Gospa sede h kla-virju in igra eno izmed Meldel-sonovih pesmi brez besed, ki se jo je še v mladih letih naučila in jo zna še dandanes. Igra senti-mentalno, mehko, prijazno. Piani-no je slabo uglašen in mestoma razbit. Na naslovu neke sksbe, ki leži na stolu, so narisani sne-ženi zameti. Drenolja to vili in pokaže s prstom.

— Sueg, vidite.

Jamar kima.

— Bel je.

— Ampak, ali vi veste, kaj je to?

— Kaj naj bi bilo?

Drenolja napravi strašno rešen obraz. Počasi izreče: Optična pre-vara.

Naenkrat zaplamt ognjena de-bata. Drenolja je mnenja, da je

— Založite, blagovolite!

Zornik, njen mož, sedi ves čas tiho tik žene, kadi cigareto za ci-gareto, trči pozorno, kadar pride vrsta na trkanje, a včasih položi naenkrat cigareto na pepelnik in oči se mu zasvetijo. To je treba razlagati tako, da on strastno rad govori in da se mu je začela prilika tisti hih ugodna.

— Gospoda, pravi, gospoda!

A Jamar dvigne mesnato des-nico in tlači z njo njegovo besedo od sebe:

— Čakaj, pravi, ne sili vedno vmes. Zdaj se naj izjavi gospod Škorec.

Ravno med tem se plete bese-da tako: Drenolja je velik prija-telj ptičev. Poleg kosa, Škoreca, škranjca, penice in petih ptičev pevec, ki se hranijo z zrnjem, je imel tudi posebe kanarčka in kanarčkovko. Prekrasen par. — Pripeti se, da zraste sameu pika. Drenolja (tepel!) se pravočasno ne zanima in kanarček — pogine. Zjokal se je. Drenoljev obraz je strašen, je do smrti žalosten, ko to pripoveduje. Po tem se mu po-časi jasni. Bog daj dobro nje-govemu mehku perjeu! Samica ostane sama. Mine poletje, pride jesen. Drenolja gre na trg in vidi na prodaj čička, dasi išče kanarč-ka. Kupi za trideset krajearjev čička in ga spusti h kanarčkovki. Spomladi se izleče pet ptičev. Tri-je so pisani, dva popolnoma ru-mena. Trije torej bastardi, dva prava kanarčka.

Tu poseže v besedo Jamar in zliko naplo kozarec vina.

— Ni res! Pravi in si briše usta. Vsi skupaj so bastardi. Ta-ki se ne plode več.

— Trije so bastardi, se poteg-ne za svoje prepričanje Drenolja. Dva pa sta popolnoma, popolno-ma rumena, torej čistokrvna.

— Če je kanarček rumen, to še nikakor ne potrjuje, ča bi bil či-stokrvn.

— Zdaj govori pravi, se zavza-me nad to Jamarjevo trditvijo Drenolja. O-je! Kakar da bi imel prikrat ptica v hiši, kakor bi ne bil jaz jaz, temveč nekdo drugi. Bože mili!

Jamar se popravi na stolu in reče:

— To si ti, res je, to si ti! Ka-dar vidiš, da nimaš prav, pa so vsi križi v hiši. Bože mili in tako naprej. Kaj hočeš? Ne veš, pa je.

Zdaj začneta oba pridobivati zase z očmi milost gospoda Ško-reca. Drenoljev obraz je odločen in vidi se natančno, kako izvirja besedico "da". Jamar se široko smehlja in poti in čaka z mišje majhnimi očmi.

Tiho je in ta trenutek izrabi gospod Zornik, ki je vedno bolj potreben lastne besede.

— Dovolite, pravi, dovolite go-spada, da pridemo na druge stvar — namreč na muziko.

Gospa se ozre vanj, položi mu roko na rame in reče: — Pusti to! Zornik vpraša prjazno — Zakaj?

— Dovolite, nadaljuje, jaz sem zadnje dni, ko sem moral neka-časa zibati mojega sinčka — pri-šlo je tako — kar naenkrat na-letel na napev, na čisto nov napev — takorekoč padla mi je v grlo popolnoma nova melodija za le-sedilo "Luna sije". Dovolite.

Jamar drži kvišku mesnato des-nico in odriva besede.

Drenolja se oglasi.

— Midva, dragi Zornik, sva so-šleca, in meni ne boš zameril, če ti nekaj povem. Ti si časti vreden človek, tvoje srce je več ka-ro zlato in blago, ali to napako imaš, da se nepretrgoma mešaš v pomenek. Ta-le hip, vidiš, je vrsta na Škorec. On ima besedo.

In Drenolja pomigne Škorec.

— Vidva, reče Škorec, vidva sta ptiča. Takih ni kmalu

Oba se zadovoljno mizata.

Zornik pa gleda po prtu, puha iz cigarete dim in se vda očividni toposti. Neža rožlja s svežimi ste-klenicami, ki jih prinaša izpod vodovodne pipe. Gospa sede h kla-virju in igra eno izmed Meldel-sonovih pesmi brez besed, ki se jo je še v mladih letih naučila in jo zna še dandanes. Igra senti-mentalno, mehko, prijazno. Piani-no je slabo uglašen in mestoma razbit. Na naslovu neke sksbe, ki leži na stolu, so narisani sne-ženi zameti. Drenolja to vili in pokaže s prstom.

— Sueg, vidite.

Jamar kima.

— Bel je.

— Ampak, ali vi veste, kaj je to?

— Kaj naj bi bilo?

Drenolja napravi strašno rešen obraz. Počasi izreče: Optična pre-vara.

Naenkrat zaplamt ognjena de-bata. Drenolja je mnenja, da je

sneg rdeč; krive so naše oči, ki niso točne in zanesljive, da vidi-mo belega. Jamar se izpočetka smeje in tolče po debelih kolenih, naposled se ne more zdržati, in reče Drenolji ravno tako, kakor misli:

— Ti si osel!

Drenolja raztegne obraz in pra-vi:

— Čudim se. Tega nisem prič-a-koval od tebe. Čudim se.

— Tako neumnost! Človek za-držuje besedo, dokler jo mori, a naenkrat počí obroč in dno! Ta imaš osla za oslarijo. Človek sem.

Zdaj je za oba konec in ozreta se v Škoreca.

Tiho je. Nihče ne ve, kdaj je utihnila pesem brez besed. Gospa sedi za mizo. Zornik potegne slastno vase dim, puhne ga pod strop, in nese cigareto na pepelnik. Postaja nervozen in jeca.

— Dovolite, do-volite, tista pe-sem je taka:

Gospa mu položi svarilno roko na rame, a Zornik že sloni vznak na stolu, nagiblje glavo po stra-ni, miži in poje svoj napev:

— Lu-u-mu-na si-je....

Glas se mu jako trese in na-pav spominja na operne melodi-je.

Drenolja in Jamar sta jako vznemirjena zavoljo tega in sek-ta z dlanmi proti njemu. Ko je konec, reče Drenolja:

— To je strah. Ti ne pustiš člo-veku do besede.

— Sa-saj sem molčal eno u-ro, prosim! se sklicuje Zornik zelo nervozno in drži uro v roki. Pa-zil sem: ravno eno u-ro!

Jamar sušlja vanj sitno in kratko:

— Čakaj, za pet ran Kristovih. Saj ne gori voda!

In gleda v Škoreca, ki sklene.

— Vidva sta ptiča. Takih ni bli-žu.

Pijejo črno kavo in Drenolja in Jamar se segavo spogledujeta. Jamar privzdigne mimogrede prst in pogleda skrivoma pod mizo.

Drenolja govori nekaj, a on se smehlja, ker ga ne posluša. Šteje prazne steklenice, ki gledajo vanj iz temine.

— Ena, dve, tri.... deset.

Ozira se nato po steni, prekla-da se po stolu, pomane roke in reče:

— Gospoda, treba bo.

Počasi vstajajo. Jamar se pro-ti vratom grede zagaja in poš-a-li:

— Pa ne, da bi bilo tvoje vino tak ohudo. Zornik?!

Zornik hoče odgovoriti, ali Dre-nolja že meri s kalecem na Ja-marja:

— Ti si pa, kakor bi bil doma iz Novega mesta!

— Zakaj?

— Zato, ker nimaš ravnotežja.

Novomeščani namreč nimajo rav-notežja. To je stara reč. Pelji se tja in poglej!

— Beži, haha! Ne govori te ga!

Oba sta pogledala Škoreca, ali Zornik ga je tiščal v kot za vra-i in ga izpraševal.

— Ali bi jaz, se je čulo nalah-ko, ta svoj napev, ki sem ga vam zapel, lahko poskusil tudi pred našim skladateljem Gajovcem? Kaj mislite?

— O, gotovo, prav gotovo, ki-ma Škorec.

— He, Zornik, kliče Drenolja, že spet govoriš! Pusti vendar, da zinem tudi jaz besedico. Ali ste slišali kaj sva govorila z Ja-marjem?

In Škorec reče:

— Vidva sta ptiča. Kar je res, je res!

Gostje odidejo, gospod in gos-pa se vrne v sobo in sedeta. Zornik prižge cigareto. Kadi do konec, zadusi tleči ostanek na pe-pelniku in vzdahne.

— Zakaj molčiš? vpraša gos-pa.

— Usoda, meni on, sklene roke in gleda z bridko ironijo v strop.

Osebna svoboda.

Louis N. Hammerling.

Med nevarnimi tendencami se-danjega časa je nagnjenje ljudi, ki hočejo izboljšati človeštvo, da ignorirajo osnovne principije in da hočejo žrtvovati svojim ma-romt vse, celo prostost in zaupanje v narod. Ta nesrečna tendenca uniči večkrat najboljše namene in najlepša gibanja. V neki medicinski reviji se glasi v nekem članku:

Oni, ki so poznali ljudskodelsko trgovino z omamljivimi sredstvi, so upali, da bo Harrisonova po-stava rešila situacijo. Uveljavlje-na je bila 1. marca ter obsega im-porterje, proizvajalce, lekarnarje

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 290, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 402, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEČ, 960 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopis naj

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Edward Kalish, tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

VOJAŠKE VESTI.

Odkrivanja. Red železne krone 3. razreda z vojno dekoracijoj je dobil stotnik Henrik Vovko. Srebrni signum laudis je dobil nadporočnik 1. topničarskega polka Viktor Gogjar. Signum laudis so dobili: poročnik 48. pešpolka Gustav Horvatič, rezervni poročnik 70. pešpolka Teodor Romih, asistentni zdravnik 52. pešpolka dr. M. Jakobovič in rezervni poročnik 16. topničarskega polka Ivan Rojko. Stabni narednik Rudolf Jerse, imenitelj srebrne hrabrostne svetinje 2. razreda, je zopet odlikovan z veliko zlato kolajno in imenovan za častniškega namestnika in adjutanta pri 1. bataljoni 17. pešpolka. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda je dobil ljubljanski Božidar Pibernik, praporščak 27. domobranskega pešpolka. Odlikovane je 17 in pol leta star in je eden najmlajših avstrijskih častnikov.

KRANJSKO.

Padel je na severnem bojišču podpolkovnik Josip vitez Bilinski, ki je v Ljubljani v dobrem spominu še iz časa, ko je bil tu "Platzkommandant". Kot bataljonski zapovednik se je Bilinski v mesecu novembru opetovano izredno odlikoval in je dobil za svoje delovanje red železne krone. Zdalj so se izvedele nove podrobnosti o novembarskih bojih. Dne 3. novembra je podpolkovnik Bilinski peljal svoj bataljon čez reko San, prodiral z njim do četrte pozicije Rusov in napravil 200 ujetnikov. Zadrževal je potem Rusje še dolgo, prekoračil Vislo in začel 18. novembra velik napad. Njegov adjutant poročnik Haman je padel prvi dan in nekaj dni potem, ko je bil bataljon že dosegel popoln uspeh, je ruska krogla ubila podpolkovnika Bilinskega.

Pogreša se od začetka septembra 1914 Fran Jermančič, vojak 17. pešpolka, 15. stotnije, doma iz Telč, pošta Tržiče, Dolenjsko. Poizvedbe pri Rdečem križu so ostale dosledaj brezuspešne. — Pol leta se že ni oglasil Ivan Mohar iz Ljubljane, vojak 17. pešpolka, 3. marškompanije, ki je odšel aprila drugič na severno bojišče.

V ruskem ujetništvu. Alojzij Tome iz Geršičev pri Podzemlju se je oglasil iz Skobeleva v Turkestanu. Domači so ga že objokovali kot mrtvega, saj ni bilo o njem nad 9 mesecev nobenega glasu in so tudi tovariši pripovedovali, da so ga videli pastu zadetega v sree. Tem večje je bilo veselje, ko je dospela dopisnica, da je zdrav in da se mu ne godi slabo. — Andrej Pirman se je oglasil iz vojnega ujetništva v vroči turkestanški deželi in piše: Ljuba Frančiška! Srečen pozdrav tebi, otrokom in materi. Zdrav sem, hvala Bogu. Tukaj v Taškentu je velika vročina in nič dežja. Z Bogom, dokler se ne vidimo! V Taškentu, dne 14. junija 1915. — V vojnem ujetništvu v Taškentu je tudi Fran Sernel, doma z Verda pri Vrhuiki, kamor pošilja iskrene pozdrave svoji ženi in otrokom. Piše, da je zdrav in da imajo veliko vročino. — Josip Slapnik se je zgledal svojem, ki biva v Ravnah, pošta Vače pri Litiji, iz Simbirskaja, ki leži na reki Volgi v guberniji enakega imena. Piše: Dragi oče in vsi skupaj! Pozdravljam vas in brate in sestre in vam naznanjam, da sem sicer še med živimi, a v bolnici že pet mesecev. Obe nogi sta mi zmazili in so mi odrezali vseh deset prstov. Ema noga je že dobra, druga pa še ne. Z Bogom! V Simbirsku, dne 16. julija 1915. — Martin Sevršek se je zgledal iz vojnega ujetništva v Rusiji svojemu bratu, ki biva v Predlogu št. 30, pošta Dole pri Litiji. Piše: Sem ujet in upam, da se bova še videla. V Rusiji, 14. aprila 1915. — Janez Janec je sporočil svoji ženi Josipini, ki biva v Ravnah št. 11, pošta Krško, da se nahaja kot vojni ujetnik v Rusiji ter dostavlja: to je še dobro, da nas je več domačinov skupaj. V Rusiji, dne 5. aprila 1915.

Živila za vojne ujetnike. Uradno se poroča, da se smejo vojnimi ujetnikom ter interniranim civilnim osebam v sovražnih deželah zopet pošiljati živila v poštnih paketih, ki so največ 5 kg teški. Takaki paketi so poštnine prosti. Najstrožje pa je prepovedano prilagati jim pisma, časopise in tiskovine sploh. Ako bi se to navzlic prepovedi zgodilo, bi sovražne dežele tak paketni promet zopet za cele okraje prepovedale.

Izvestje II. državne gimnazije v Ljubljani o šolskem letu 1914-15. Ravnokar izdano izvestje II. državne gimnazije vsebuje obširen referat "Naš zavod v vojnem letu 1914-15" iz peresa ravnatelja Antona Stritofa in običajna pregledna šolska poročila. Število dijakov koncem šolskega leta 1914-15 je znašalo na tem zavodu 319, nekoliko manj kakor lansko leto (390). P. omarinščini so bili skoraj vsi Slovenci, 313, 4 Hrvati in 2 Čehi. Na zavodu je bilo namenečenih 26 profesorjev in suplentov, ki pa niso vsi podučevali. Sedem profesorjev se je nahajalo n. pr. deloma že celo leto v vojaški službi. Tudi izmed dijakov jih je odšlo lepo število na bojišče — 34 — in trije med njimi petošolce Ivan Steh ter maturanta Viktor Lavrenčak in Karel Petavs so že padli. O začetku novega šolskega leta ravnateljstvo ne more ničesar natančneje sporočiti.

Nov slov. privatni docent. Dr. Leonid Pitanič, ki služi sedaj v predsedstvu ministrskega sveta kot ministerialni konceptist, je bil imenovan za privatnega docenta za avstrijsko državno pravo na dunajskem vsenčilišču. Dr. Pitanič je v zvezi s svojo mladostjo (on ne šteje še 30 let) v znanstvenih krogih že dobro znan po svojih raziskovanih in študijah o "dijetni pravici poslancev" (Das Recht der Abgeordneten Diäten), izšel leta 1913. Njegovo največje delo, ki je vzbudilo veliko pozornost, obravnava tema o "sodelovanju parlamenta pri mednarodnih pogodbah v Avstriji" (Die parlamentarische Mitwirkung bei Staatsverträgen in Österreich). Dr. Pitanič je eden izmed onih redkih Slovencev, ki je premagal z delom, energijo neuklonjenim optimizmom vse težkoče, ki so se mu pojavile od raznih strani pri dosegu njegovega cilja. Mlad učnjak je zapustil na Kranjskem iz zvezi s službovanja pri deželni vladi in okrajnih glavarstvih najlepše spomine v slovenskem prebivalstvu.

Za azijsko kolero je umrl 15. avgusta v Ljubljani 31letni delavec Fran Babnik; stanoval je na Selu pri Ljubljani št. 41. To je drugi slučaj kolere med civilnim prebivalstvom v Ljubljani. Dne 13. avgusta je umrl za kolero od zunaj došli infanterist 24letni Michael Gorjaneč.

Sumljivo žensko so aretirali v Mali vasi pri Ježici. Klatila se je po dvorišču neke tamošnje gostilne. Ko so gnali žensko, ki je stara okoli 45 let, v Ljubljano, se je vsedla na tla in ni hotela dalje. Baje se imenuje Katarina Zalar, sama noče povedati svojega priimka.

Poseben čuvaj za mestne parke. "Slov. Narod" piše: Dasiravno smo že opozarjali, da so ljubljanski mestni parki izročeni javnemu varstvu, pa so otroci kljub temu delali po nasadih in parkih občutno škodo — teptali so travo, metali po nji kamenje, lomili veje, podirali živo mejo itd. — niso našli apeli na javnost prav nič pomagali, in da se to vandalsko opustošenje krasnih parkov, ki delajo čast našemu mestu, ustavi, je magistratni gremij začel nastavljanje posebnega čuvaja. Le-ta ima nalogo, jih skrbno čuvati in vsako poškodovanje in onečiščenje naznaniti mestnemu policijskemu uradu, kjer bodo krivci strogo kaznovani. Pa vse nič ne pomaga. Nekateri ljudje mislijo, da so parki edinole za to, da po njih njihovi otroci mendarjo travo in jih smejo onečiščati, kadar in kjer se jim zljubi. Tako vodi neka ugledna gospa, katere ime sedaj še za molčimo, svoje otroke v tivolske parke, kjer pod njeno zaščito po-

čenjajo marsikaj nedopustnega. Je bila navedenka na to opozorjena, se ji je strašno zavijal nos; povedala je možu. In tudi ta je napravil nasprotno pot. Mesto da bi svojo ženo in otroke poučil, da se to ne sme goditi, je prirohnal nad mestnemu čuvaju, ga prav neotesano nahrulil in pri tem tudi razžalil nadzornika parkov. Oba ta dva sta javna organa, odnosno uradnika, ter ju ščiti že zakon sam. Seveda se je vse potrebno ukrenilo, da bo mož v bodoče znal drugače spoštovati javno avtoriteto ter da se bo tudi zavedal, da parki stanejo denar in niso samo za en dan, marveč za celo leto. Tuji se nad krato naših javnih nasadov in parkov naravnost divijo, nekateri domačini pa jih ne samo ne upoštevajo, marveč naravnost opustošajo — taki so res pravi vandali in ne spadajo v ljubljano, ampak vse kam drugam!

Za vojaške domače polkov. Radeče pri Zidanem mostu. Tukajšnje žensko pomožno društvo Rdečega križa je odposlalo kot darilo za mesec avgust vojakom domačih polkov 60 sraje, 60 spodnjih hlač, 60 robcev in 30 parov čunjev. Marija Bock v Begunjah na Gorenjskem je darovala Rdečemu križu povračilo za častniško stanovanje v znesku 40 K.

ŠTAJERSKO.

Padel je na severnem bojišču dne 1. avgusta stotnik in bataljonski poveljnik Ludovik Zwirn. Pokojnik je bil celih 8 mesecev neprenehoma na bojišču in je bil za svojo hrabrost dvakrat odlikovan, prvič je dobil signum laudis, drugič vojni zaslužni križec. Pokojnik je brat oskrbnika mariborske deželne bolnišnice in stotnika Franja Zwirna. — Nadporočnik Branko pl. Pogačnik je pisal o smrti padlega stotnika njegovemu bratu oskrbniku Zwirnu: Ko smo prodrli proti kraju, ki je bil od Rusov zaseden, je naš ljubi tovariš, Vaš brat, bil zadet od ruske puške krogle. Saniteti so ga obvezali in ga zanesli v neko krite. Vsi smo se upali, da ne bo nič hudega, ker je sam pravil, da upa na okrevanje. V agoniji je ležal kake pol ure, nato pa je izdihnil svojo dušo. Po izpovedbi zdravnika, je krogla prodrla želodec in jetra.

Kozarje. Padla je s plota Justina Maraz, hči goriškega begunea, in si pri padcu zlomila desno roko. Dekle je staro 6 let.

St. Vid pri Planini. Občina Planinska vas je imenovala tukajšnjega nadučitelja Frana Bračiča častnim občanom. To je že četrta tu vselanih občin, ki mu je izkazala tekom njegovega 35letnega delovanja na tej soli najvišjo čast.

Od Sv. Jurja ob Pesnici. V Vrhovcih je zgorela hiša malega posestnika Polcerja. Gospodarsko poslopje je ostalo, ker stoji precej daleč od hiše.

Iz Sevnice. Po sevnškem in kozjanskem okraju se klatijo tatovi. Zadnje dni so se oglasili v Zabukovju in napravili tam v eni noči nad 5000 K škode.

Iz Maribora. Cesar je spregledal 13 kaznjencem tukajšnje kaznilnice ostanek kazni.

Iz Celjske okolice. Odseku Rdečega križa za Celjsko okolico sta darovala zakonska Rammel, graščaka na Freienbergu, povodom rojstnega dne cesarja 50 K.

PRIMORSKO.

V ruskem ujetništvu. Jernej Filipčič se je oglasil iz Taškenta v gorkem Turkestanu svoji ženi Katarini, ki biva na Brdu št. 2, pošta Tomaj pri Sežani. Piše: Draga žena! Naznanjam ti, da sem zdrav in vesel in da je dobro zame. Nahajam se v ruski Aziji kakor vojni ujetnik. Prisrčen pozdrav!

Pogreša se nadomestni rezervni pešec Andrej Uršič 7. pešpolka, doma iz Kozaršč št. 26, občina Volec, okraj Tolmin. Zadnjikrat je pisal meseca oktobra iz Budimpešte. Od tega dne ni o njem nobenega glasu več.

Bombardiranje. Neki očividec poroča z Opčin: Nasproti italijanskim poročilom navajam dejstvo, da je v noči od 5. na 6. avg. neki italijanski vodilji zrakoplov vrle na kolodvor na Opčinah 14 bomb, ki pa niso povzročile prav nobene škode in so ubile samo 4 vrabce in enega kosa. Za 14 bomb je lep uspeh. Cadorna pa poroča o "jako uspešnem bombardiranju železniškega skladišča na Opčinah".

Očividec o uničenju italijanskega zrakoplova v Pulju. Iz nekega pisma 6. avg. Preteklo noč sem gledal prizor, kakoršnega dvo-

mim, da bom se kdaj videl v svojem življenju. Jaz kot očividec pišem sledeče: Prav divno je bilo gledati italijanskega velikan, ki je zasedel v pekel naših šrapnelov. Priplul je ob 11. uri 45 minut, ali ob 11. uri 55 minut se je moral spustiti na tla. Hura, hura, se je razlegalo po Pulju. Pri drugem strelu sem bil že pri oknu. Z vseh trdnjav in fortov so razsvetljevali zrakoplov naši reflektorji. Ko pogledam ven, je bil zrakoplov prav nad našo vojašnico. Prekrižal sem se. Izstrelki naših topov se razpršujejo okoli njega, zračna križarka nima časa, da bi mislila na bombe, marveč gleda, kako bi se rešila. Dviga se kvišku, obrača se sem in tja, kakor da ne ve, v katero smer naj krene. Naenkrat začne bežati proti Italiji. No, mi smo videli, da je njegova usoda zapečatena. Ko so videli zrakoplovci, da so izgubljeni, so se obrnili nazaj k Pulju in se spustili dol pred neko utrdbo. Iz vojašnice se je videlo, kakor da se je zrakoplov potopil v morju. — Zrakoplov je dolg 80 m. Velika zver. Ves je iz aluminija. Ko se je spustil na morje, je bilo razsvetljenje večje nego podnevu. V zrakoplovu so bili trije častniki. Potem ni bilo vso noč miru, ker so naši aeroplani neprenehoma letali nad mestom.

Verdijev spomenik v Trstu je bil na binokostno nedeljo močno poškodovan in so potem okrog njega napravili lesen oboj. Na ta oboj so poredneži zapisali v italijanskem jeziku "Vpoklican" in "Zaboj, določen v Italijo". Sedaj bodo ta spomenik, ki je bil simbol italijanskega irenditizma, sploh odstranili.

"Sladoleđ" v Gorici. Bela von Landauer priobčuje v "Pester Lloyd" podlistek z naslovom "L'amar pendente". (Eine Nacht in Görz.) 7. avgusta. Vse italijansko vidi v Gorici, kamor se ozre, vse italijansko, kogar vidi, je Italijan. In pesniško jih opisuje. Ali v preveliki italijanski vnemi piše: "Der Sladoleđ (Gefrorenes Mann) schlenkert ruhig seines Weges". ... Sladoleđ! Da, da, italijanski prodajalec sladoleđa mora klicati v Gorici tudi po slovensko "sladoleđ", ako hoče svojo robo prodati. Tako je Gorica italijanska!

Aprovizacija Reke. Kakor poročajo ogrski listi, se budimpeštanska vlada sedaj posebno skrbno briga za aprovizacijo reke. Dala bo mestu do 1200 vagonov pšenice in rži na razpolago, katere bo občina semlela in v lastni režiji potem razprodala.

DALMACIJA.

Slabo za ujetnike v Italiji. V Dalmacijo prihajajo pisma dalmatinskih ujetnikov v Italiji, v katerih ti med vrstami, da italijanska cenzura ne razume, naznajo svoje, kako brutalno delajo s Hrvati Italijani. "Naše Jedinstvo" v Splitu dostavlja: "To nam je hvala na načinu, kako se je postopalo i postupa u nas njihovem čeljadi."

NAZNANILO.

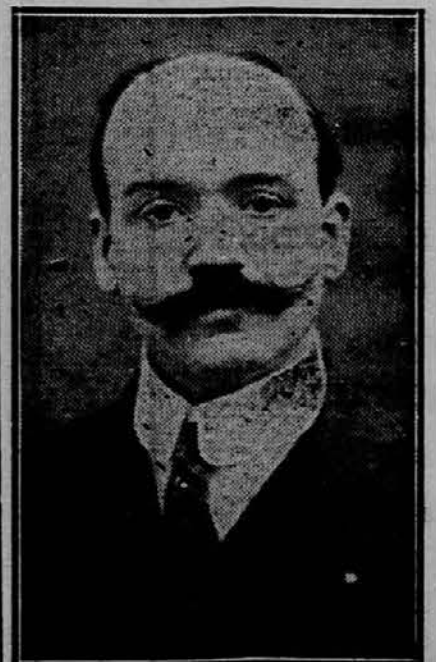
Rojakom v Lorain, Ohio, in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMŠE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda. S spoštovanjem Upravišтво Glas Naroda.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. EVONKO JAKAR, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadovna potrdila. Sedaj se mudi v Pittsburghu, Pa., in okolici. Upravišтво "Glas Naroda".

Kje je moj prijatelj FRANK BEVEC? Svoječasno je bil v Chisholmu, Minn., in sedaj ne vem, ali je še tam ali ne. Jaz sem mu pisal že dva pisma, toda odgovora nisem dobil nobenega. Jaz mu nekaj dolgujem, zato želim zvedeti za njegov naslov. — Anton Gold, 3847 St. Clair Ave., Cleveland, O. (11-14-9)

HARMONIKE

bodisti kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trepno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem krajske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolezni, okorelost in neugodnost sklepov in mišic. Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoje, ki niso zapazeni z Anchor varnostno znamko. — 25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

Kje je JANEZ SAJOVIČ? Doma je iz vasi Kupa pri Kranju. On je bil pri meni v Chicagu do aprila t. l., potem mi je pisal iz Waukegana. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, naj mi naznani, ali pa naj se sam javi. On ima pismo tukaj iz starega kraja. — Zajedno pa opozarjam vse rojake, kateri so bili pri meni na hrani, kakor tudi one, katerim sem kaj posodil, da se oglašijo in plačajo, ako ne, sem jih prisiljen javiti. — Frank Špolar, 2228 Blue Island Ave., Chicago, Ill. (3x 11,18,25-9)

MARY BATICH, slovenska izkušena babica z mestnim dovoljenjem se priporoča vsem slovenskim ženskam v Collinwoodu. Mary Batich, 16020 Holmes Ave., Collinwood, Bell Phone Eddy 2394 R. Ohio. (4x 9,11,16,18-9)

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANDREJA SIMONČIČ. Doma je iz Otoka pri Postojni. Prosim ga, da se mi javi, ali pa če kdo ve za njega, da mi naznani njegov naslov. — Anton Stovanja, P. O. Box 65, Pickens, W. Va.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana sdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

PHONE 246

Zastopnik

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedeljo in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po 70c. gallon
črno vino po 50c. " "
Drožnik 4 gallon za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
" 4 gallon (sodček) za \$16.00
Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Običajna zmota.

Na tisoče Amerikancev trpi na boleznih v drobu in najnavadnejša med temi je konstipacija (zaprtje) in nje komplikacije. Večina teh bolnikov dela isto napačno, to je, da rabi pilule in različna odvajalna sredstva, ne da bi se kdo informiral, če so ta sredstva škodljiva ali ne. Vsako močno odvajalno sredstvo, ki oslabi telo ali ki povzroči, da se telo navadi na to sredstvo, je škodljivo. Ako trpite na konstipaciji ali kakikoli bolezni, ki izvira iz nje, rabite sredstvo, ki vam bo ne le prineslo olajšave, temveč bo v istem času tudi očistilo vaše prebavne organe. Tako sredstvo je

TRINER-JEVO

ameriško Elixir grenko vino

Napravljeno je iz rdečega vina in zdravilnih rož, odvajalnih, toničnih in aromatičnih — ter je namenjeno za

KONSTIPACIJO, KOMPLIKACIJE SLEDNJE, SLABO PREBAVO, NAPETOST, BOLEČINE V DROBU, ŽELOČNE BOLEZNI, NERVOZNOST, OSŁABELOST.

Uspeh tega zdravila je zelo dober pri boleznih, povzročenih ali zvezanih s konstipacijo in slabostjo. Vsled tega naj bi se rabilo ob prvem znaku nerednosti prebavnih organov.

Cena \$1.00

V lekarnah

JOS. TRINER, izdelovalec

1333-1339 S. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Ako vas mučijo revmatične ali nevralgične bolezni, poskusite Trinerjev Liniment. Olajšal vam bo takoj bolečine. Cena 25 in 50c; po pošti 35 in 60c.

Manon Lescaut in Chevalier Desgrieux.

Spisal: ABBE PREVOST.

[Za Glas Naroda prevel: G. P.]

27

(Nadaljevanje)

Ko se je telesni gardist odstranil, sem se približal helebardirjem tako počasnih korakov, s tako žalostnim obrazom, da jim moja zunanost ni mogla vzbuditi nobenega strahu. Kljub temu pa so ostali v poziciji.

— Gospodje, — sem jih nagovoril, — mene ne vodi semkaj nikak sovražen namen, temveč privedla me je prošnja.

Nato sem jim rekel, naj nadaljujejo s potovanjem in spotoma sem jim pojasnil kake ugodnosti pričakujem od njih.

Posvetovali so se med seboj, kako naj sprejmemo moj predlog in končno je prišel načelnik govoriti. Rekel mi je, da je dobil zelo stroga povelja glede nadziranja deklic, da pa mi bodo kljub temu vsi na uslugo, če jih primerno nagradim ter odškodujem za njih trud in nevarnost, kateri se s tem izpostavljajo.

Imel sem še petnajst pištol ter sem jim odkrito pojasnil, kako so moje finance.

— Dobro, — je rekel helebardir, — pošteno hočemo postopati z vami in ura zabave z deklico, ki vam najbolj ugaja, velja tolar, — to pariška taksa.

Manon nisem posebej označil, ker nisem hotel, da bi postali oni zaupniki moje strasti. Raditega so sprva mislili, da se gre za kapricio mladega človeka, ki si hoče s temi bitji krajšati čas. Ko so pa spoznali, da sem zaljubljen, so svoje zahteve tako visoko privili, da je bila moja denarnica suha, ko smo zapustili Nantes kjer smo obstali na večer pred prenočevanjem v Passy.

Kako bi vam popisal, kakšna je bila vsebina pogovorov, katere sem imel z Manon na tej poti ali kak utis je napravil name pogled na ljubico, ko sem si kupil pravico, da se približam vozu, v katerem se je nahajala? Jezik je preslah, da bi mogel opisati take občutke! Prestavljajte si mojo ubogo ljubico na ta-le način:

Vklenjena čez pas, sedeča na kupu slame ter z glavo, naslonjeno na voz. Pretakala je solze, ki so tekle skozi trepalnice, dasiravno je imela oči vedno zaprte. Njena obleka je bila zamazana in raztrgana, njene nežne ročice izpostavljene vsem vremenskim neizodam, sploh, to dovršeno, za oboževanje vstvarjeno bitje se je nahajalo v obžalovanju vrednem stanju.

Jahal sem poleg voza ter strel kot odsoten vanjo. Večkrat sem bil v nevarnosti, da padem s konja. Moji vzdihli so končno vzbudili njeno pozornost. Pogledala je, me spoznala ter nehoti storila proti meni kretinjo, da skoči k meni. Močna veriga pa jo je zadrževala in omahnila je nazaj v svoj prejšnji položaj.

Prosil sem straže, naj izumiljenja za trenutno obstanjo. — Stori se pa to iz lakomnosti. Stopil sem s konja ter sedel poleg nje. Manon je bila tako onemogla in slaba, da je trebalo precej časa, predno je mogla govoriti ter gibati z rokama, katere sem nedometno močil s svojimi solzami.

Ker tudi jaz nisem bil v stanu izpregovoriti eno besedo, sva se nahajala oba v dokaj žalostnem položaju. Ko sva zopet našla govor, niso bile naše besede nič manj tužne. Manon je malo govorila kot radi bolesti in sramote in njen glas je bil slab ter se je tresel.

Zahvalila se je, da je nisem pozabil in da sem ji napravil veselje, da me še enkrat vidi ter se za vse čase poslovil od mene. Jaz pa sem ji zagotovil, da je ni stvari na svetu, ki bi me mogla ločiti od nje in da sem sklenil slediti ji do konca sveta, ji streči, jo ljubiti ter za vedno prikleniti svoji nesrečno usodo na njeno.

Vsled te moje izpovedi je postala Manon tako ginjena, da sem se nekaj trenutkov bal za njeno življenje. Vsi občutki njene duše so bil videti zbrani v njenih očeh, s katerimi je nepremično strmela vame. Včasih je odprla ustnice, a ni mogla spraviti na dan nobenega glasu. Končno so sunkoma privrele besede na dan, — izrazi občudovanja za mojo ljubezen, — bolester tožbe o njenih mukah, — občudovanje, da je mogla vzbuditi v meni tako strastno naklonjenost, — prošnje, naj pustim svoj načrt slediti ji. Srečo, katero zaslužim v toliki meri, pa naj iščem drugod kot pri njej, ki je ne more dati.

Dasiravno sem bil v krutem položaju, sem vendar našel srečo v njenih pogledih, v zavesti, da me ljubi. Res sem vse izgubil, kar človek najvišje ceni, a sree Manon je bilo moje in to sem višje cenil kot vsa bogastva sveta. Če sem živel v Evropi, Ameriki ali kakem drugem delu sveta, je bito zame vseeno, če sem le užival srečo, da sem živel tam s svojo ljubico. Ali ni čeli svet domovina zvestega para? Ali si nista dva ljubicea drug proti drugemu oče, mati, sestra, brat, družina, bogastvo in sreča?

Mene ni vznemirjalo nič drugega kot strah, da bi trpela Manon pomanjkanje. Videl sem se že v duhu živeti z njo v pustem, od divjakov obljudenem kraju. Ti divjaki pač ne bodo tako kruti kot so moj oče in oba B. M. Pustili naju bodo vsaj živeti v miru! Če so poročila o njih resnična, se ravna po naravnih zakonih. Oni ne poznajo niti skoposti B. M., niti pretiranega čuta časti, ki je napravil mojega očeta mojim sovražnikom. Dvema ljubiceima, ki se bosta prilagodila njihovim razmeram, ne bodo stavili na pot nikakih ovir. S te strani sem bil torej miren dasiravno nisem imel nikakih romantičnih idej glede navadnih življenjskih potrebščin.

Prečesto sem namreč poskusil, kakšne potrebe ima posebno nežna deklica, ki je vajena udobnega, razsipnega življenja. Bil sem strastno žalosten, da sem brez vsake potrebe izpraznil svojo denarnico in da naj zadnji ostanek izročim tem lopovskim helebardirjem. V posesti majhne svote bi mi bilo ne le mogoče živeti nekaj časa v Ameriki, kjer je bil denar redek, temveč bi tudi lahko nekaj podvzel, kar bi tvorilo zame stalen vir dohodkov.

Ta razmišljanja so vzbudila v meni misel, da pišem Tiberge-u, ki je bil še vedno pripravljen pomagati mi v zadregi. Pisal sem mu iz prihodnjega mesta, skozi katero smo prišli. Navedel nisem drugega vzroka kot to, da potrebujem v Havru večjo svoto. Tudi sem priznal v pismu, da spremljam Manon. Prosil sem ga za sto pištol ter rekel, naj nakaže denar na poštne mojstra v Havru.

Končal sem pismo z besedami, da je to zadnjikrat, da se poslužim njegove milosrčnosti. Ker pa se je moja obžalovanja vredno ljubico za vedno odtrgalo od mene, je ne morem pustiti odpotovati, predno ji preskrbim par olajšav.

Ko so spoznali helebardirji velikost moje strasti, so postali tako nedostopni, da so za vsako najmanjšo ugodnost podvojili zahteve in da sem bil kmalu brez vseh sredstev. Poleg tega pa mi ni pustila ljubezen, da bi imel kake obzire do denarja. Od jutra pa do večera sem se mudil od strani Manon ter se mi je zaračunalo ne ure, temveč cele dneve. Kakor hitro pa sem bil brez denarja, sem bil izpostavljen surovostim teh ljudi, ki so se pričeli neznožno oholo vesti proti meni.

V Passy ste se lahko sami prepričali o tem. Srečanje z vami je bil žarek luči, katerega mi je naklonilo nebo. Vaše sočutje do mojega trpljenja je bilo moje edino priporočilo na vaše sree. Ponoč, katero ste mi tako rade volje naklonili, mi je zadostovala do Havra in helebardirji so bolj pošteno držali vam storjeno obljubo kot sem pričakoval.

Dospeli smo v Havre. Moja prva pot je bila na pošto. Tiberge ni imel še časa, da bi mi odgovoril. Poizvedel sem, kdaj da lahko pričakujem pisma iz Pariza ter se mi je reklo, da ne pred dvema dnevi.

Nesreča pa je hotela, da je naša ladija odjadrala na jutro istega dne, v poteku kojega sem pričakoval pošiljtev. Kako naj vam opišem svoj obup!!

— Kako! — sem vsklikal, — ali more res vsaka nesreča dospeti do viška?

Manon pa mi je rekla: — Ali je najino borno življenje v resnici vredno tako velikih skrbi? Umriva v Havre, dragi prijatelj! Zakaj bi vlekla svojo bedo v daljine, nepoznane dežele, kjer naju pravgotovo čakajo strašne muke, ker se naju pošilja tjakaj za kazen.

— Da, umriva, — je nadaljevala, — ali pa vsaj umrmi mene ter si poišči boljše sree v naročju srečnejše ljubimke.

— Ne, ne, — sem vskliknil, — biti nesrečen ob tvoji strani, deliti s teboj vsako trpljenje, je za mene nad vse zaželjiva usoda.

Njene besede pa so vzbudile v meni strašno bojazan, ker so izdajale, kaj se godi v njej. Prisilil sem se ter kazal bolj ravnodušen obraz, da jo odvrnem od misli na smrt ter jo dvignem iz njenega brezupa. Tudi v nadalje sem ostal zvest temu principu ter imel z njim uspeh.

Ko sem izgubil vsako upanje, da dobim pomoč prijatelja Tiberge, sem prodal konja. Denar, katerega sem dobil ter ostanek one svote, katero sem imel zahvaliti vaši velikodušnosti, je znašal skupaj sedemnajst pištol. Sedem teh sem uporabil za nakup nekaj stvari, ostalih deset sem pa skrbno spravil, kot podlago naših upanj v Ameriki.

(Nadaljuje se).

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friederik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodd: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakohovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sembral knjigo z naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v kolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne morem alaviti knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli žnjo križsvet in učili vse narode....

Financijski minister Dumajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite je pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSakovrstne TISKOVINE,
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST 50:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N.Y.

NAKUPNILO.

Cenjenim naročnikom v Utah, Colorado in New Mexico sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik.

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tozadevna potrdila. Upravištvu "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem,

"The Bureau of Industry and Immigration" na drlavo New York varuje in pomaga priseljencem, ki se bili oseprijemati, oropani ali s katerimi se je slabo ravalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili oseprijemati od bankirjev, odvetnikov, trgovcev s zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kašipotev in posestnikov gostila.

Daje se informacije v naravnih, zasledljivih zadevah: kako postati državljani, kjer se oglašiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DEJAVNI DELAVNI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRY AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New York: 88 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure jutraj do 5. popoldne in v sredo srede od 9. do 12. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj ugodno mesto za ženske in moške laze, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to maslo, zraščajo v 6 tednih kraši, gosti in dolgi laze, kakor tudi moški krasno brko in brado in ne do odpadati in se ocvelli. Razmatiraj, ko bi bil trzanje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravil, rane, opklize, bole, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradovice, ocelbine v par dneh popolnoma odstranil. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

1093 N. 94th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DEJAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov:

na 20tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 18 1/2 palca velika: Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

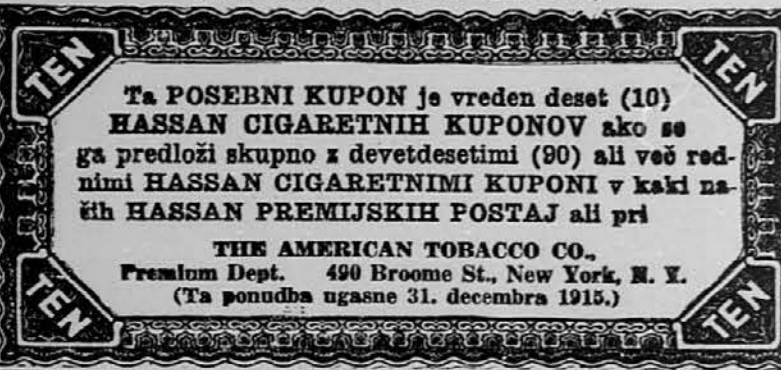
Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpodljemo zaželeni atlas. Pri večjem edjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kaki naših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,

Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.

(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi seda, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$15.75 s poštino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.